

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/123/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205522
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819205522.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. deti R. A., H.. XX.XX.XXXX B. S. A.V., H.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, za účasti rodičov E. A., H.. XX.XX.XXXX B. S. A., H.. XX.XX.XXXX, X. C. K. XXX, N. H..R., na návrh G. A.Č., H.. XX.XX.XXXX B. S. A., H.. XX.XX.XXXX, X. C. K.. A. XXXX/XX, N. H..R., o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

Súd z r u š u j e výchovné opatrenie vo forme dohľadu, určené nad výchovou mal. detí R. A., H.. XX.XX.XXXX, E. A., H.. XX.XX.XXXX B. S. A., H.. XX.XX.XXXX vo forme dohľadu, rozsudkom Okresného súdu Vranov n.T., č.k. 6P/46/2018-63 zo dňa 21.06.2018.

Z v e r u j e mal. deti R. A., H.. XX.XX.XXXX B. S. A., H.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov S. A., H.. XX.XX.XXXX B. G. A., H.. XX.XX.XXXX, obaja bytom N. H..R., A. XXXX/XX.

Starí rodičia s ú p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok majú iba v bežných veciach.

Otec ako aj matka s ú p o v i n n í platiť výživné na každé z mal. detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona, obaja do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove n.T., začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Styk rodičov s mal. deťmi R. A., H.. XX.XX.XXXX B. S. A., H.. XX.XX.XXXX je n e o b m e d z e n ý .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali rozhodnutia podľa výroku tohto rozsudku. Uvedli, že mal. deti sú ich vnuci, žijú v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorí aktuálne starostlivosť o ne nezvládajú. Obaja nadmerne požívajú alkohol, v dôsledku čoho zanedbávajú svoje rodičovské povinnosti.

2. Rodičia neuznali právny základ návrhu za oprávnený a s návrhom nesúhlasili.

3. Kolízny opatrovník doporučil vyhovieť návrhu.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením spisov tunajšieho súdu sp. zn.: 8P/123/2019, 8P/104/2019, 6P/46/2018, správ o povesti účastníkov konania, správy kolízneho opatrovníka, správy o zdravotnom stave navrhovateľov a mal. S. a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. Zo spisov tunajšieho súdu je zrejmé, že mal. deti R., S. a mal. E. A. sa narodili z rodičov E. B. S. A..

6. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/46/2018-63 zo dňa 21.06.2018 bol na výchovu mal. detí určený dohľad a rodičom bolo uložené napomenutie. Konanie o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov bolo zastavené.

7. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/104/2019-11 zo dňa 18.06.2019 bola mal. E. na základe neodkladného opatrenia zverená do osobnej starostlivosti staršej sestry G. Z. A..

8. Pod sp. zn.: 8P/123/2019 sa vedie konanie o zverenie mal. E. do náhradnej osobnej starostlivosti staršej sestry.

9. Neodkladným opatrením sp. zn.: 8P/105/2019 zo dňa 18.06.2019 súd zveril mal. deti R. B. S. do osobnej starostlivosti starých rodičov G. B. S. A..

10. Podľa výpovede starých rodičov toho času zabezpečujú starostlivosť o oboch vnukov. Pokiaľ sa týka alkoholu situácia sa u rodičov nezmenila, stále požívajú alkohol. Vzhľadom na okolnosti je toho času pre mal. deti vhodnejšie, ak žijú v domácnosti starých rodičov. Starostlivosť o deti zvládajú. Mal. S. má diagnostikovanú detskú mozgovú obrnu. Vyžaduje si 24-hodinovú starostlivosť. Pravidelne navštevujú odbornú ambulanciu a s vnukom rehabilitujú. Vzhľadom k intenzívnemu cvičeniu sa dostavili pozitívne výsledky. Odkedy sú deti u starých rodičov, rodičia ich nenavštívili. Mal. R. je na základe súhlasu rodičov v starostlivosti starých rodičov od minulého roka a mal. S. na základe neodkladného opatrenia súdu a potom čo v domácnosti rodičov utrpel úraz. Obe deti sú spokojné, k rodičom sa nechcú vrátiť. Starí rodičia majú pravidelný mesačný príjem, ich zdravotný stav je dobrý. Bývajú v 3-izbovom, kompletne zariadenom byte.

11. Rodičia uviedli, že z ich manželstva sa narodili 4 deti, z ktorých najstaršia dcéra Ema je dospelá. Žije v spoločnej domácnosti s priateľom. Celá situácia ich emočne vyčerpáva. Nie sú stotožnení s tým, že deti žijú mimo ich domácnosti. Obávajú sa, že týmto spôsobom dôjde k odcudzeniu. Je pravdou, že im nikto nebráni, aby deti navštívili. Matka mal. detí popiera zvýšené požívanie alkoholu, tvrdí, že sa stará o 84-ročnú matku a dávkuje jej lieky. V opitosti by sa o ňu nedokázala postarať. Je pravdou, že keď na ňu celá situácia príliš doľahne, dá si večer víno. Otec mal. detí v minulosti absolvoval protialkoholickú liečbu. Toho času priznáva konzumáciu piva. Obaja sú nezamestnaní a bez príjmu. Požiadali o dávku v hmotnej núdzi, aktívne si hľadajú prácu. Otec mal. detí po návrate z liečenia dal v práci výpoveď, pretože nebol spokojný s pracovnou pozíciou, na ktorú ho zamestnávateľ zaradil.

12. Podľa lekárskej správy zo dňa 01.07.2019 mal. S. v čase, keď býval s rodičmi utrpel úraz hlavy. Údajne spadol spolu s matkou, bol v bezvedomí a následne opakovane zvracal. Bol hospitalizovaný vo N. H., H..X..

13. Podľa správy Z. N. H..R.. obaja rodičia nadmerne požívajú alkohol, v dôsledku čoho je domácnosť a starostlivosť o deti zanedbaná. Matka si tento problém nepriznáva, odkedy je mal. R. u starých rodičov zlepšil si prospech. Pochvalne sa na adresu starých rodičov vyjadruje aj triedny učiteľ maloletého. Mal. E., ktorá by mala navštevovať prípravku pri materskej škole, za posledný školský rok bola v zariadení veľmi málo. Rodičia ju do materskej školy neposielali. S mal. S., ktorý má vážne zdravotné problémy, bola matka opakovane objednaná na rehabilitáciu a zo šiestich cvičení sa zúčastnila len jedného. Protialkoholickú liečbu matka odmieta. Situácia v rodine sa vyhrotila dňa 02.06.2019, keď starí rodičia za asistencie hliadky mestskej polície prevzali mal. S. k sebe, obaja rodičia boli opití, hádali sa. Maloletý bol v tom čase chorý a mal zvýšenú teplotu. Na základe doterajších zistení a vzhľadom k tomu, že ide dlhodobé problémy v rodine odporúča mesto zveriť mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Deti sa u starých rodičov upokojili, žijú v pokojnom prostredí, kde im nič nechýba. Majú pocit bezpečia.

14. Kolízny opatrovník v správe potvrdil zistené skutočnosti, uviedol, že mal. deti majú u starých rodičov k dispozícii svoju izbu. Mal. R. od septembra nastúpi do X. ročníka základnej školy. Starí rodičia s ním navštevujú viaceré odborné ambulancie, mimo iného aj stomatológiu v Košiciach, kvôli zanedbanému chrupu. S mal. S. absolvujú predpísané rehabilitačné cvičenia a cvičia s ním aj denne v domácom prostredí. V čase od 01.07. do 11.07.2019 bol mal. S. kvôli úrazu, ktorý utrpel v domácnosti rodičov hospitalizovaný v nemocnici. Rodičia sú s deťmi v telefonickom kontakte. Otec v minulosti absolvoval protialkoholické liečenie, toho času si dopraje pivo. Je vedený v ambulancii MUDr. K. N. N. H..R.. Rodičia toho času nie sú schopní zabezpečiť mal. deťom adekvátnu starostlivosť a vzhľadom na najlepší záujem mal. detí odporúča kolízny opatrovník návrhu starých rodičov vyhovieť.

15. V zmysle lekárskej správy je mal. S. po detskej mozgovej obrne.

16. Zo správy všeobecného lekára pre dospelých obaja starí rodičia sú schopní po zdravotnej stránke zabezpečiť starostlivosť o mal. deti.

17. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn.: 6P/46/2018 z rozsudku zo dňa 21.06.2018 je zrejmé, že v zmysle vykonaných dôkazov bolo preukázané, že v rodine rodičov mal. detí dlhodobo pretrvávajú problémy s požívaním alkoholu, čo má negatívny vplyv na úroveň starostlivosti rodičov voči mal. deťom a tiež negatívny vplyv na sociálnu situáciu v rodine.

18. Súd vec takto právne posúdil.

19. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine, záujem mal. dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa,
- c) ako aj bezpečie a stabilita prostredia v ktorom sa dieťa zdržiava,
- d) ochrana dôstojnosti,
- e) ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

20. Podľa ust. § 191 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

21. S poukazom na ust. § 217 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

22. Podľa čl. 10, ods. 1 CMP dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi na ktorých spočíva tento zákon.

23. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania mal. dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

24. V zmysle § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

25. S poukazom na § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

26. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené nedohodnú o výkone tohto práva rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

27. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

28. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno v podstate deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Osoba, ktorej sa dieťa zveruje do starostlivosti musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Musí spĺňať predpoklady osobné, zdravotné, morálne aj osobnostné, aby bola záruka, že dieťaťu vytvoria vo svojej rodine všetky podmienky pre jeho zdravý vývoj. Rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti má dočasný charakter, ak pominú dôvody pre jeho trvanie, ktorakolvek zo strán sa môže domáhať jeho zrušenia.

29. V danom prípade na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzhľadom na okolnosti v rodine je náhradná osobná starostlivosť toho času najvhodnejším riešením. Rodičia prekonávajú viaceré problémy, či už v súvislosti s alkoholom ako aj nepriaznivou sociálnou situáciou. Rodina je dlhodobo sledovaná. V minulosti bolo nariadené výchovné opatrenie vo forme dohľadu. Počas trvania výchovného opatrenia sa nepodarilo rodičom zlepšiť bytové a sociálne podmienky ako aj úroveň starostlivosti o mal. deti do tej miery, aby mohli byť mal. deti naďalej ponechané vo svojom rodinnom prostredí. Berúc do úvahy zistené skutočnosti rozhodol súd v zmysle výroku tohto rozsudku. Zrušil výchovné opatrenie vo forme dohľadu a zveril mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Starí rodičia spĺňajú osobnostné, bytové aj sociálne predpoklady pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o mal. deti. Medzi nimi a deťmi je vytvorený primeraný citový vzťah a pobyt v domácnosti starých rodičov deťom prospieva.

30. Zároveň zaviazal rodičov berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery ako aj počet vyživovacích povinností platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé z nezaopatrených maloletých detí.

31. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd do Prešova prostredníctvom tunajšieho súdu.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia, prípadne návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.